

1 Peed

Jesus hã h'yy ka'eeh do hã pooj jé Peed ma erih do hahỹỹh

Kedëng do ky n'aa hahỹỹh

¹ Peed, Jesus Kristo mejũũ do see ỹ ti hỹỹh. Bëeh, P'op Hagä Do asëew hõm doo, badäk hahỹ bë panang heh'äät nado bahapäh do ỹ edëng, hëej Põn-Tus, Garata, Kapados, Asija, Bitinija häd enäh doo bä habong doo. ² Bë P'op Hagä Do er Yb asëew hõm, p'ooj ub tii d' bë hã tah'yyb däng do hyb n'aa. Ta Sahee bë tah'yyb wareem baad had'op, P'op Hagä Do karën doo da bë baboo magyys hë hyb n'aa, Jesus Kristo bë ky daheeh hyb n'aa kä, ta majyyw hyb n'aa bë h'yyb enyyw däk hyb n'aa had'yyt hë kä. Ỹ karën tak'ëp P'op Hagä Do ky ennym bë wë, ỹ karën baad had'yyt hë bë tah'yyb en'ymm.

Hỹ pong jé er hyb n'aa P'op Hagä Do enyyw hõm do ky n'aa hahỹỹh

³ Taw'ääts hë ji j'aa etsë P'op Hagä Doo, er Wahë N'aa Jesus Kristo h'yy kaha'eeh doo, ta Yb. Tak'ëp er tat'yyd mehĩn do hyb n'aa, p'aa hënh tabenäng do hadoo tan'oo bä er h'yyb tym. Papuu hado däk ji bawät tan'oo bä, baad hadoo doo, awäd had'yyt do ta jawén bë gadoo bë gada hyb n'aa. Dejëp do mahang Jesus Kristo ganä wät do hyb n'aa baad er gada ta tii. ⁴ Papuu hado däk ji bawät P'op Hagä Do an'oo bä, hỹ pong jé er hyb n'aa tenyyw hõm do er gadoo hyb n'aa. Ta ti er hyb n'aa tenyyw

hõm doo, dooh tahëej bä, dooh takarejã bä, dooh tatsawyy bä. ⁵ Ta hã bë h'yy ka'eeh do hyb n'aa, ta hejój me bë tamo n'aa jesuu baad bë tabed'ëep bä kä Kristo matëeh bä kä p'aa hënh.

⁶ Papuuj hado däk ji bawät bë hã tan'oo däk do hyb n'aa, bë pooj jé tenyyw däk do bë gadoo bë bahapäh do hyb n'aa na-ããj hë, bë h'yy gadajang, da hë, pawóp its ta baab noo gó hajõng hedoo pé baad nadoo do bë ahob né paawä. ⁷ Ta ti bë wén hoop, bë h'yy kae heh'äät né hë kametä däk hyb n'aa. K'ãäts tæg gabarëeh do tëeg hõõ me ji ajuu do ji ty ganäw däk do hadoo ji ahoop doo.* Ti hadoo né hë, k'ãäts tæg gabarëeh do ky n'aa gebah do bahãnh baad ub bë h'yy ka'eeh doo. (K'ãäts tæg gabarëeh do gawatsik da tëeg hõõ me ji ty genäw né paawä.) Ti hyb n'aa kä, heh'äät tado bä bë h'yy ka'eeh doo, bë hã P'op Hagä Do j'aa etsä da, ta bag tak'ëp gabarëeh doo gó bë babok tan'oo bä da, bë da taweh'ëeh na-ããj hë Jesus Kristo kajaa noo gó kä.

⁸ Dooch né paawä bë hapëë bä paa Jesus Kristo bë matym me, bë kamahãn ta hã. Da hë na-ããj hë, nepä né paawä bë hã, ta hã bë ky daheeh, ta hã bë h'yy kasadä, tak'ëp bë wén h'yy gadajang. Tak'ëp né hë bë h'yy gadajang. Dooch bë kyy pé tak'ëp bë h'yy gadajang do hyb n'aa. ⁹ Bë h'yy gadajang, bë gadoo do hyb n'aa ta hyb n'aa bë h'yy ka'eeh doo. Bë gadoo bë h'yyb tym ted'ëep do P'op Hagä Do wë.

¹⁰ Baad ub P'op Hagä Do ky n'aa rod p'ooj ub habong do rahyb n'aa newëë, rama kametëek ta

---

* **1:7** K'ãäts tæg gabarëeh do ji aju bä, ji bahapäh heh'äät tado bä. Hesus do anyyh tii bä. Haym k'ãäts tæg gabarëeh do heh'äät. Ti hadoo ji hã ji ahoop doo.

ti ji ted'ëep do ky n'aa hã. Ramaher'oot paa ta ti bẽ hã P'op Hagã Do anoo do ky n'aa hã. ¹¹ Hajõng baad nadoo do Kristo, P'op Hagã Do H'yyb Dãng Do ahoop da, tak'ëp da takabaj'aa tahoop do jawén paa bã Kristo Sahee metëeh paa P'op Hagã Do ky n'aa rod p'ooj ub, Kristo kajaa do pooj jé habong do sa hã. Ti hyb n'aa baad rahyb n'aa matakëë, baad rahyb n'aa newëë rabahapäh hyb n'aa paawä jaa hã sa hã Kristo Sahee metä wät do takajaa. Baad rahyb n'aa newëë rabahapäh hyb n'aa paawä ny noo gó da sa hã P'op Hagã Do metä wät do bawät. ¹² Tii bã P'op Hagã Do metëeh sa hã, dooh sa daaj hẽ rah'yyb en'yym do hyb n'aa tado bã ta ti P'op Hagã Do kyy gó raher'oot doo. Bẽ hyb n'aa né hẽ tii, sa jawén paa bã habong do hyb n'aa, P'op Hagã Do metëeh sa hã. P'op Hagã Do kyy gó ta ky n'aa rod raher'oot do paah, panyyg hanäm do ky n'aa né tii, hỹ kã P'op Hagã Do Sahee hejój gó, hỹ pong jé naa P'op Hagã Do mejüü doo, bẽ ramaher'ood wät doo. Tak'ëp baad tabahadoo do hyb n'aa ta ti ky n'aa, ääs na-ääj né paawä rakarën rabahapäh ta tii.

¹³ Ti hyb n'aa, taw'ääts hẽ bẽ hyb n'aa matakä had'yyt hẽ, baad bẽ hyb n'aa newë had'yyt hẽ. Taw'ääts hẽ bẽ h'yyb bẽ meso bẽ h'yyb karën do jawén bẽ nabok hyb n'aa. Taw'ääts hẽ baad had'yyt hẽ bẽ gada baad hadoo do Jesus Kristo matëeh noo gó bẽ gadoo doo. ¹⁴ Taw'ääts hẽ sa taah sa yb raky daheeh do hadoo bẽ babok P'op Hagã Do wë. Bẽ ky dahé manä nesaa do bẽ h'yyb sãg karën doo, pooj jé Jesus ky n'aa bẽ nahapäh nä noo gó bẽ bahed'oo do paah. ¹⁵ Taw'ääts hẽ P'op Hagã Do bẽ tanaëëj wät doo da né hẽ bẽ babok sahõnh hẽ

wë, baad had'op, tsyt hë nesaa do mahănh. ¹⁶ Tii d' ŷ wén her'oot bë hă, hahÿÿ da ta kyy kerih doo gó P'op Hagă Do her'oot do hyb n'aa: “Taw'ăăts hë baad had'op doo da bë baboo had'yyt hë, baad had'op do ŷ bawăt do hyb n'aa”,† năng P'op Hagă Do kyyh.

¹⁷ Bë ky n'aa etsëë noo gó, “Ee” bë maneëenh do hyb n'aa P'op Hagă Doo, ji moo wăt do hyb n'aa séd gó sahōnh hë taky n'aa etyy doo,‡ taw'ăăts hë P'op Hagă Do bë hyb n'aa jew'yyk bë ŷÿm gó badăk hahÿÿ bă bë babok nă bă. Bë hapăh, badăk hahÿÿ dooh bë panang heh'ăăt do tado bă. ¹⁸ Tii da ŷ karĕn bë babok, bë hapăh do hyb n'aa ny hadoo doo me bë P'op Hagă Do bedëeb wăt bë wahë makū hanaa bë gadoo do daap ji bawăt do mahănh. Ta sām hahănh doo me, k'ăăts tĕg gabarëeh doo me, k'ăăts tĕg hawak doo me nado bë tabedëeb wăt.

¹⁹ Bë tabedëeb wăt Kristo majyyw me. Tak'ĕp baad hadoo Kristo majyyw P'op Hagă Do matym gó. B'éé t'aah anyyw is do baad had'op doo, nesaa do kawug hōm hyb n'aa Judah buuj radahej'ĕep do hadoo ti Kristo. ²⁰ Sahōnh hë badăk hahÿ P'op Hagă Do pahuunh do pooj jé P'op Hagă Do ky dăng paa ji hyb n'aa da Kristo dajĕp. Hÿÿ kă, tabedaa dăg bă kă badăk hahÿÿ bă ji hawăt do gawatsig hōm noo gó Kristo kaja dăk bë tabed'ĕep hyb n'aa, ²¹ bëeh, ta hyb n'aa P'op Hagă Do hă h'yy kasadă doo. Ti né hë tii, dejĕp do mahang Kristo gană wăt hanoo doo. Ti né hë tii, tak'ĕp Kristo kawehëe dăk

---

† **1:16** Rewitikos 11.44-45, 19.2, 20.7 ‡ **1:17** Dooh P'op Hagă Do asëew bă ji mahang. Baad hadoo do moo bok doo, baad hadoo do hă taky n'aa etyy. Baad nadoo do moo bok doo, baad nadoo do hă taky n'aa etyy.

hanoo doo. Ti hyb n'aa bë hajaa P'op Hagä Do hä bë h'yy ka'eeh. Bë hajaa ta hanaa baad bë gada ji hä taky däng doo.

²² Hÿÿ kä, Kristo ky n'aa hanäm do bë ky daheeh do hyb n'aa, baad tabenyyw däk bë h'yyb tym, dooh nesaa do bë h'yyb gó tawäd wäd bä. Ti hyb n'aa bë hajaa bë kamahän heh'äät bë da hadoo do Jesus hä h'yy ka'eeh doo. Ti hyb n'aa ÿ etsëë bë hä, bë h'yyb gó naa baad bë kamahän bë da hadoo doo. ²³ P'aa hënh bë benäng do hadoo. Papuuj gó bë baboo däg kän ÿ hanäng péh. Ji yb sa wahëh gó dejëp do hanaa nado ta tii. Nadajëp do hanaa ta tii, P'op Hagä Do kyyh awäd had'yyt do nahänh do hanaa. ²⁴ Hahÿÿ da P'op Hagä Do kyy kerih do ta ti ky n'aa hä:

“Jawii hadoo sahõnh hë badäk hahÿÿ hä habong doo.

Jawii ts'oooh hahänh do hadoo sa hetsóh, sa hejój. Jawii tsawyy jëng. Tüü ta ts'oooh kajäk.

²⁵ Tii d' nado P'op Hagä Do kyyh.

P'op Hagä Do kyyh awäd had'yyt hë”, § näng kerih doo.

Jesus ky n'aa hanäm do bë äã maher'ood wät do né hë ti P'op Hagä Do kyyh awäd had'yyt doo.

2

¹ Ti hyb n'aa kä, taw'ääts hë bë eréd hõm sahõnh hë ji moo nesaa doo, ta wób ji wedii doo, j'ooj madäk doo me ji ky ken'yym doo, ta wób ma ji hyb n'aa jewës doo, ta see ji nu mer'oot doo, ji ky n'aa

rejãã do na-ããj hẽ. ² Taw'ããts hẽ karapee t'aah bi tak'ep takarẽn doo da tak'ep bẽ h'yyb padäg P'op Hagä Do kyyh hã. Taw'ããts hẽ P'op Hagä Do kyyh panyyg kamanekuunh do hã had'yyt hẽ bẽ h'yyb padäg, papuuj bẽ babong do kah'ũũm hyb n'aa had'yyt hẽ, tagadëög ub, hỹ pong jé ta wẽ bẽ tabed'ëep hyb n'aa kä. ³ Bẽ hapëë däk né hẽ, Tak'ep Hyb N'aa Jawyk Do ky enyym né hẽ ji wẽ.

⁴ Taw'ããts hẽ bẽ ana had'yyt hẽ Kristo wẽ. Awäd had'yyt né tii. Pã nahãnh do hadoo tii. Badäk hahỹ bã habong do raty n'aa gesyyg né paawä, P'op Hagä Do asëew hõm do tii. P'op Hagä Do kamahãn do tii. ⁵ Ta wẽ bẽ ana had'yyt hẽ do hyb n'aa, pã nahãnh do tób pan'aa hadoo bẽ hã na-ããj hẽ. P'op Hagä Do Sahee tób hadoo bẽ bahado däk P'op Hagä Do an'oo bã, èr mahang ta Sahee bawät do hyb n'aa. Tii d' tawén hadoo bẽ hã, Isaraéw buuj sa ky n'aa rod tsyt hẽ P'op Hagä Do wẽ kasëew bong do hadoo bẽ bahadoo hyb n'aa, ta Sahee hejój me P'op Hagä Do bẽ j'aa etsë hyb n'aa, ta hã bẽ hyb n'aa jew'yyk hyb n'aa kä. P'op Hagä Do gadoo da ta hã bẽ j'aa etsë doo, Jesus Kristo kyy gó bẽ bana do hyb n'aa. ⁶ Tii da né hẽ P'op Hagä Do kyy kerih do her'oot ta ti ky n'aa hã. Hahỹ da takerii däk:

“Bẽ hyb n'aa matakä. Sijõn* bã ÿ daj'aat da pä. Pã tób ba n'aa, tób mesoo n'aa kasëew däk doo, tak'ep ji kamahãn do tii. Ta tii hã h'yy kasadä doo, dooh da tanu mebyy bã”, nãng kerih doo.†

---

* **2:6** Jerusarënh panang ti Sijõn . Isaraéw buuj na-ããj hẽ ramaneëenh Sijõn. † **2:6** Isajas 28.16.

⁷ Bëeh, P'op Hagä Do her'oot do ky dah'eeh doo, bë kamahän ta ti pä hadoo doo, bë kamahän Kristo ÿ hanäng péh. Tii d' nado panyyg ky nadah'eeh do sa hä. Sa hä kaja däk hahÿ P'op Hagä Do kyy kerih do her'oot doo:

“Pä tób n'aa tahem'aa do ty n'aa ges'yyk doo, hÿÿ kä pä ta ba n'aa, mesoo n'aa däg.”[†]

⁸ Hahÿÿ da na-ããj hë takerii däk:

“Ta ti pä hadoo do hä ratsyym poo heo da. Tüü rakajäk da ta ti pä yb an'oo bä.”[§]

Rawén tsyym poo heo do hadoo, P'op Hagä Do panyyg hanäm do raky nadaheeh do hyb n'aa. Tii da né hë P'op Hagä Do h'yyb däng sa hä.

⁹ Bëë kä, P'op Hagä Do karapee tsyt hë, nesaa do mahänh P'op Hagä Do wë kasëew bong do bëeh. P'op Hagä Doo, sahõnh bag'ããs do karën do bë moo bok, Isaraéw buuj sa ky n'aa rod P'op Hagä Do wë moo bok do hadoo. P'op Hagä Do ma né hë bëeh. Bë P'op Hagä Do asëew hõm, tak'ëp baad hadoo do tamoo wät do ta wób hä bë metëeh hyb n'aa. Ti né hë ti bë tanaëej wät doo, ta bag tak'ëp hetsooh do mahang bë babok hyb n'aa, bëeh, gadagyp do hadoo doo gó habok do paah. ¹⁰ P'op Hagä Do karapee nado bë p'ooj ub. Ta karapee däg bë hÿÿ kä. P'ooj ub dooh bë tat'yyd mehïin nä bä. Bë tat'yyd mehïin kån hÿÿ kä.

Nyy da ji bawät do ky n'aa hahÿÿh

[†] 2:7 Saaw-Mo 118.22   [§] 2:8 Isajas 8.14

¹¹ Najis haa, badäk hahỹ nadoo do hyb n'aa bë panang heh'äät doo, tak'öp ÿ betsëe bë hä, bë ky dahé manä nesaa do ji h'yyb säg karën doo. Ji h'yyb tym majĩ ta ti ji h'yyb säg karën doo.

¹² Taw'ääts hë baad ub bë babok P'op Hagä Do sa h'yyb gó nahapäh do sa mahang. Tii bä, bë raky n'aa tapa né paawä, nesaa do bë moo bok raheer'ood né paawä, P'op Hagä Do hä raj'aa etsë da sahõnh hë P'op Hagä Do ky n'aa etyy noo gó kä, baad hadoo do bë moo bok do rabahapäh do hyb n'aa.

¹³ Kristo, Tak'öp Hyb N'aa Jawyk Doo, är babok do hä takawehëe däk do hyb n'aa, taw'ääts hë bë ky daheeh sahõnh hë hyb n'aa jeyyk do ji rabag'ääs doo. Bë ky dahé Roma buuj sa wahë n'aa heh'äät ub doo.** ¹⁴ Bë ky dahé na-ãnj hë ta karapee ta kyy gó bag'ääs doo. Sa wahë n'aa heh'äät do mejũũ ta tii, baad nadoo do moo b'ook do rarejãã hyb n'aa, baad habok do raweh'ëeh hyb n'aa. ¹⁵ P'op Hagä Do karën baad hadoo do bë moo bong, bë ky meduuk hyb n'aa ta me h'yy ganehot doo, P'op Hagä Do hä h'yy gatamah doo.

¹⁶ Dooh bë hä mejõ wät péh. Bë daaj hë bë bahajaa bë hyb n'aa newë bä nyy da bë babok, ny hadoo do bë moo bok. Ti hadoo né hë, nesaa do bë moo bok do hyb n'aa nado tii. P'op Hagä Do karom bëeh. Ti hyb n'aa, taw'ääts hë takarën doo da bë babok. ¹⁷ Taw'ääts hë sahõnh hë bë weh'ëeh ta wób. Taw'ääts hë bë kamahãn bë da hadoo do Jesus hä h'yy ka'eeh doo. Taw'ääts hë P'op Hagä Do

---

** **2:13** Sesa ramaneëenh ti noo gó Roma buuj sa wahë heh'äät doo, hajõng häj n'aa bä bag'ääs doo.

tak'ëp bë hyb n'aa jew'yyk. Taw'ãäts hë bë weh'ëëh Roma buuj sa wahë n'aa heh'äät ub doo.

Sa karom Jesus hä h'yy ka'eeh do Peed maher'oot do ky n'aa hahÿÿh

¹⁸ Bëëh, sa karom, h'yyb eÿÿm doo me P'op Hagä Do bë hyb n'aa jew'yyk do hyb n'aa, taw'ãäts hë bë ky dahé bë kariw n'aa. Taw'ãäts hë bë kariw n'aa ky en'ymm do had'yyt nado bë ky daheeh. Taw'ãäts hë ky nes'aa do na-ãäj hë bë ky dahé. ¹⁹ Ta tii d' ÿ wén her'oot, P'op Hagä Do tsebé do hyb n'aa ji wë, ta hyb n'aa ji gado bä daap ji hä rarejäã doo. ²⁰ Hÿÿ kä, bë h'yyb haj'aa hë tado bä bë hä rarejäã doo, dooh bë hä raj'aa etsë pé h'yyb jawyg gó bë gado bä tii. Hÿÿ kä, baad hadoo do bë moo bok do hyb n'aa tado bä bë hä rarejäã doo, h'yyb jawyg gó bë gado bä, tii bä P'op Hagä Do tsebé da bë wë, bë da taky n'aa edëng. ²¹ Bë P'op Hagä Do naëëj wät h'yyb jawyk doo gó bë gadoo hyb n'aa bë rarejäã doo, baad hadoo do bë moo bok do hyb n'aa. Bë hyb n'aa newë hahÿÿh: Kristo na-ãäj hë ahob wät. Bë hyb n'aa né hë tabahob wät. Tabawäd wät do hä bë hä tametëëh nyy da bë babok. Tabawäd wät doo da takarën bë babok. ²² Dooh Kristo hä nesaa péh. Dooh tanoo kanesa bä.†† ²³ Ta hä raky n'aa rejää bä, dooh tamebaaj bä. Rarejäã noo gó, dooh teäm bä ta majÿ. P'op Hagä Do moo gó takan'oo däk. Ti né hë ta jawén sahôn hë baad ky n'aa etyy doo, Jesus hapäh. ²⁴ B'aa kajatsëk do hä Kristo bahob wät nesaa do ër moo bok do paah, ër dejëp hyb n'aa hadoo nesaa do hä, ër ky nadahé wät hyb n'aa nesaa doo, ÿ hanäng pé tii, baad hadoo ër babok

---

†† 2:22 Isajas 53.9

hyb n'aa kä. Tahob wät ta rog bë bahub padëek hyb n'aa. ²⁵ B'éé nepä bong do hadoo bë p'ooj ub. Hÿÿ kä bë P'op Hagä Do mana kän p'aa hënh b'éé hagä n'aa heh'äät do wë. Kristo, bë hagä n'aa wë bë tamana kän.

3

Ajyy, ÿÿj sa ky n'aa hahÿÿh

¹ ÿÿj, bë na-ããj hë. Taw'ãäts hë bë ky dahé bë patug. Tii bä, tanyy bä sa mahang P'op Hagä Do kyyh ganadoo nä doo, ta jawén tahyb n'aa pé Kristo hã rah'yy ka'eeh rabahapäh bä kä nyy da baad sa äj rababok. Dooch hyb n'aa sa ÿÿm ky n'aa h'üüm pé sa patug rah'yy ka'eeh hyb n'aa, ² ta ti rahapäh do hyb n'aa da nyy da baad had'op bë babok P'op Hagä Do bë weh'ëëh do hyb n'aa. ³ Taw'ãäts hë dooh j'ooj hë ji padedëek do bë hetsóh. Hahÿÿ d' ÿ hanäng pé tii: Taw'ãäts hë dooh ta see mo n'aa hadoo pé ji sëën bë ramahetsóh do tii. Taw'ãäts hë dooh k'ãäts tég gabarëëh do s'ëëb, saroor tak'ëp ky n'aa gebah do na-ããj hë bë hetsóh. ⁴ Taw'ãäts hë bë h'yyb gó hanäng doo me bë kahets'ooh. Kaja hë bë h'yyb bë mahüüm do ta wób sa wë, h'yyb jawyg gó bë babok do na-ããj hë, ti né hë bë hetsó nahänh doo. Ti né hë tak'ëp baad hadoo P'op Hagä Do matym gó. ⁵ Tii da né p'ooj ub ÿÿnh baad P'op Hagä Do karën doo da habong doo, ta hã h'yy kasadä do rabahed'oo paah. Baad rababok doo, ti sa hetsóh. Sa patug paa raky daheeh. ⁶ Tii d' paa m' Sarah bad'oo. Ta patug, Abaraãm paa m' taky daheeh. “Wahëh ÿ n'aa”, ta patug tamaneëënh. Sarah hadoo bëëh, baad hadoo do bë moo boo bä,

dooh hyb n'aa bë jeỹm pé P'op Hagä Do hä bë h'yy kasadä do hyb n'aa.

⁷ Bëë kä, ỹm näng doo, taw'ääts hë baad ub bë babok bë ỹm wë. Bë hapäh, dooh denaa hë rahejooj bä bë mahănh. Taw'ääts hë bë weh'ëeh bë ỹm bë nemuun ragadoo do hyb n'aa ji edëb had'yyt do P'op Hagä Do pa, taky enyym doo gó ji P'op Hagä Do anoo doo. Taw'ääts hë tii da bë aboo bë ỹm wë, bë ky n'aa etsëë do P'op Hagä Do gadoo hyb n'aa.*

Sahōnh hē tamaher'oot do ky n'aa hahỹh

⁸ Bë sahōnh hë ỹ maher'ood kăn hỹh kä. Ỹ karēn séd bë h'yyb hedo had'yyt hë. Ỹ karēn bë h'yyb en'yyim bë da hadoo doo, baad tanado bä sa hä. Ỹ karēn bë kamahănh bë da hadoo do Jesus hä h'yy ka'eeh doo. Taw'ääts hë bë t'yyd mehĩn bë da hadoo doo. Taw'ääts hë bë kadad'uu bë da hadoo do sa wë. ⁹ Nesaa do ramoo boo bä bë hä, bë abaa manä nesaa doo me. Bë raky n'aa rejă bă, bë abaa manä ky n'aa rejă doo me. Taw'ääts hë bë abaa bë ky n'aa edëng doo me. Ta tii da baad ub bë babok hyb n'aa né hë bë P'op Hagä Do wén naëëj wät. Ta tii da baad bë aboo bă, bë da P'op Hagä Do ky n'aa edëng. ¹⁰ Tii d' ỹ wén her'oot, ti né hë ti Saaw-Mo hä ji hä taky däng doo:

“Jé karēn do tsebee gó hawät doo,
jé karēn do baad tawäd bă,
taw'ääts hë dooh ta wób taky n'aa rejă bă.
Taw'ääts hë dooh tawad'ii bă.

* **3:7** Ji rejă bă ji ỹm, ji ky n'aa rejă bă, ji hajëew bă, dooh P'op Hagä Do gado bă ta hä ji ky n'aa etsëë doo.

11 Tii d' karēn doo, taw'ãäts hē teréd hōm nesaa doo.

Taw'ãäts hē baad hadoo do tamoo wäd kån.

Taw'ãäts hē h'yyb nyyw gó had'yyt hē tabawät ta wób sa wë.

12 Tii d' tawén hadoo,

baad had'yyt hē Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do ba-hag'ãäs baad habok doo.

Tagadoo ta hã raky n'aa etsëë doo.

Tii d' nado nesaa do moo b'ook do sa hã.

Tanoo baad ranabok hyb n'aa", näng kerih doo.†

13 Baad hadoo do bë karēn bä bë moo boo bä, dooh bë hã baad nadoo do ramoo bok péh. 14 Ti hado né paawä, baad hadoo do bë moo bok do hyb n'aa bë ahoop ran'oo bä, bë da P'op Hagä Do ky n'aa edëng. Bë eÿÿm manä sa hã. Bë hyb n'aa tón manä bë hã ramoo bok doo. 15 Taw'ãäts hē Kristo bë hyb n'aa jew'yyk bë h'yyb gó. Ti né hē Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do sahõnh hē hag'ãäs doo. Taw'ãäts hē bë maher'ood had'yyt hē sahõnh hē sa hã, h'ëed hyb n'aa Kristo hã bë h'yy kasadä, reaaj bä bë hã. 16 Sa hã bë maher'oot bä, taw'ãäts hē kaja hē bë h'yyb bë mahũüm sa wë. Taw'ãäts hē bë weh'ëeh he'aanh doo. Taw'ãäts hē baad bë aboo had'yyt hē bë h'yyb bë hã hē taky n'aa tapa mahãnh. Tii bä nu mebyk da nesaa doo me her'oot do baad bë babok do ky n'aa hã. Kristo hã h'yy kata däk do hyb n'aa baad bë babok do hyb n'aa bë ky n'aa rejãã do nu mebyk da.

17 Taw'ãäts hē né hē ji ahoop nesaa do ji moo wät do sãm. Ti hadoo né hē, ta bahãnh baad ub baad hadoo do ji moo wät do hyb n'aa ji ahob

---

† 3:12 Saaw-Mo 34.13-17

bä, tii d' P'op Hagä Do karēn bä ji hä. ¹⁸ Ta tii d' ŷ wén her'oot, sēt nuu me Kristo bahoop dajëb. Kristo, baad had'op doo, baad nadoo do habok do sa hyb n'aa tabahoop dajëb, P'op Hagä Do wë bë tamanaa hyb n'aa. Ta hub radajëëb wät paah. Tii bä taganä wät p'aa hēnh P'op Hagä Do Sahee an'oo bä. ¹⁹⁻²⁰ Ta Sahee gó, Kristo maher'oot paa panyyg ky nadah'eeh do Nowéh hawät noo gó habong do sa hä, h'yyb jawyg gó P'op Hagä Do gada noo gó marakate kajaa bä kä.† Raky nadaheeh do hyb n'aa paah, tabanesaa hēnh sa h'yyb tym P'op Hagä Do dewäts hōm. Tahag'yyp noo gó, marakate gó pawóp its, 8 hedoo doo, raked'ëëp naëng hag'yyp do mahānh. ²¹ Naëng mahānh Nowéh raked'ëëp do paah, ji nu kemuun do heen n'aa hadoo tii, da hē nesaa do mahānh ji tamed'ëëp doo. Ji ehop do hasus do mahānh nado ti ji nu kemuun doo. Ji wén nu kemuun, ji h'yyb tym baad hado dāk do ji betsëë hyb n'aa P'op Hagä Do hä. Jesus Kristo ganä wät do hyb n'aa èr edëb bong nesaa do hä ji P'op Hagä Do ky n'aa ety mahānh. ²² Hÿ pong jé Jesus Kristo basëëk, P'op Hagä Do hub hadäk hēnh, tabag'ãās doo bä tabawäd däg kån. Æās, sahōnh hē kabaj'aa do hejój enäh do hä na-ãāj hē tamejō däg kån.

4

P'op Hagä Do hyb n'aa ji bawät do kyn'aa hahÿh

---

† **3:19-20** Dooch baad ji hapëë bä nyy da Peed hanäng péh. Hahÿh da apäh tahanäng pé tii: Panyyg ky nadah'eeh do Nowéh maher'oot paa rat'yyd kamehīn hyb n'aa paawä. Nowéh her'oot do hä Kristo Sahee her'oot paah.

¹ Ti hyb n'aa kä, Kristo ahob wät do hyb n'aa badäk hahÿÿ bä tabawät noo gó, taw'ãäts hẽ Kristo h'yyb hado däk bë h'yyb. Taw'ãäts hẽ bë gadoo bë ahoop doo. Jé hahob wät doo, dooh nesaa do hã tah'yyb däg wäd bä had'yyt hẽ. ² Doo nesaa do ji h'yyb karẽn do jawén tawäd wäd bä badäk hahÿÿ bä tabawät nä bä, P'op Hagä Do karẽn do hã tah'yyb däg kãn. ³ Jããm hẽ dó p'ooj ub bë moo bok do paah, P'op Hagä Do sa h'yyb gó nahapäh do rabad'oo doo da. Tii d' bë moo boo manä wäd. Sa ÿÿm nadoo do sii, sa patug nadoo do sii rabahe'ÿÿh tii. Sa h'yyb karẽn do jawén ta ti hedoo do rababok. Jarakẽ hedoo do hã rabaoom. Ta bahãnh rabawëh, rabeëk. Jãm ramoo bok rah'yy karẽn doo da rabeëk hyb n'aa. Sa kabarii raweh'ëëh hyb n'aa tak'ëp taw'ãäts hẽ nadoo do ramoo bok. ⁴ Hÿÿ kä, rahapäh do hyb n'aa dooh ta tii da sa sii bë aboo boo bä, bë rahyb n'aa meuunh, bë raky n'aa rejãã. ⁵ Da hẽ bë raky n'aa rejã né hẽ paawä, ti awät da ti noo gó P'op Hagä Do matym gó rabab'ëëh bä rakahe'oot hyb n'aa ta hã kä. P'op Hagä Do hedëp nä doo, dejëp do paa sii hẽ ky n'aa etyy do wë kä rakahe'ood kãn. Baad nadoo do ta sãm ragadoo da. ⁶ Sahõnh hẽ raky n'aa kety däk hyb n'aa da P'op Hagä Do matym gó, Kristo hã h'yy ka'eeh do paa dejëb bong do hã na-ããj hẽ takaher'ood däk paa rababok nä noo gó Kristo ky n'aa hanãm doo. Ta ky n'aa hanãm do takaher'ood däk paa sa hã, dajëb hã sa hub ky n'aa ety däg né hẽ paawä sahõnh hẽ badäk hahÿÿ bä habong doo da, sa h'yyb tym bedëp hyb n'aa P'op Hagä Do pa, takarẽn doo da.

⁷ Edaa däg kãn sahõnh hẽ tagawatsik doo. Ti hyb n'aa, taw'ãäts hẽ baad bë hyb n'aa newë, baad bë

hyb n'aa matakä. Taw'ääts hē bē h'yyb bē mesoo ji h'yyb karēn do jawén bē nabok hyb n'aa, baad ub bē bahajaa hyb n'aa bē ky n'aa etsēē. ⁸ Hahỹ ti tak'ëp ỹ betsēē bē hā: Ỹ karēn tak'ëp bē kamahñn bē da hadoo doo. Jé kamahñn doo, hajõng baad nadoo do tahyb n'aa mabaan ta da hadoo do hā. ⁹ Taw'ääts hē tsebee gó bē gadoo bē tób yt hā bē da hadoo do Jesus hā h'yy ka'eeh doo. Bē ky n'aa jõg manä ta ti p'ää. ¹⁰ Taw'ääts hē sahõnh hē bēeh, bē masaa ta wób P'op Hagä Do Sahee hanaa bē gado däk doo me. Hajõng tanoo ër hā ër moo mabok hyb n'aa. Ti hyb n'aa taw'ääts hē baad bē bad'oo bē gadoo doo me, sa kaser n'aa baad moo bok doo da sa kariw n'aa hanoo doo me hadoo. ¹¹ Bē kahet'aa bä, P'op Hagä Do ky n'aa ta wób maher'oot doo, taw'ääts hē hahỹỹ da tahyb n'aa newëē: “P'op Hagä Do kyyh né hē ti ỹ her'oot doo”, näng da ta h'yyb gó. Dooh taky gabuuj tado bä. Bē mahang ta wób masa doo, taw'ääts hē P'op Hagä Do hejój me ta hā tanoo doo me tamasa. Taw'ääts hē tii da né hē bē bad'oo tii, Jesus Kristo bē tamasa do hyb n'aa P'op Hagä Do j'aa ketsēē däk hyb n'aa. Ỹ karēn Jesus Kristo kawehëē däg had'yyt hē. Ỹ karēn sahõnh hē sa bahñnh tabahejõnh, takabaj'aa. Ỹỹ. Tii d' né hē. Taw'ääts hē.

¹² Najis haa, bē h'yy gabedo manä bē wē kame-tyy do bawät do hyb n'aa, bē hā rakamajē bä, bē rarejã bä. Ji ahoop né hē. ¹³ Taw'ääts hē bē tsebee Kristo ahoop do hā séd bē h'yyb hedo däg bä kä. Tii bä kä, Kristo matëeh bä kä, ta kabaj'aa do kametëeh bä kä, tak'ëp da bē tsebé da. ¹⁴ Kristo hyb n'aa bē raky n'aa rejã bä, bē P'op Hagä Do ky

n'aa edëng da, ta Sahee tak'ëp kabaj'aa do bë hã tabawäd had'yyt hë do hyb n'aa. ¹⁵ Nesaa do bë ahob bä, taw'ääts hë dooh ta see bë daj'ëep do hyb n'aa tado bä bë ahoop doo, dooh bë ets'ëek do hyb n'aa tado bä, dooh nesaa do bë moo bok do hyb n'aa tado bä, dooh na-ääj hë ta wób hã bë nu so bä do hyb n'aa. ¹⁶ Hÿÿ kä, Kristo hã bë h'yy ka'eeh do hyb n'aa tado bä nesaa do bë ahoop doo, tii bä taw'ääts hë dooh bë nu mebyy bä. Taw'ääts hë P'op Hagä Do hã bë j'aa etsë Kristo hã h'yy ka'eeh do bë bahadoo do hyb n'aa. ¹⁷ Sahõnh hë P'op Hagä Do ky n'aa etyy noo gó, pooj jé ta karapee taky n'aa etyy da. Kaja däk hÿÿ kä èer, ta karapee, taky n'aa etyy doo. Pooj jé ta karapee taky n'aa ety bä, tii bä ta wób, P'op Hagä Do panyyg hanäm do ky nadah'eeh doo, dooh da rakedëeb bä. ¹⁸ Baad P'op Hagä Do matym gó habok do rakedëeb né paawä, hejoonh né tii. Ti hyb n'aa, P'op Hagä Do hã h'yy kana'eeh doo, nesaa do moo b'ook doo, dooh né da rakedëeb bä. ¹⁹ Ti hyb n'aa kä, P'op Hagä Do karën doo da hah'oop doo, taw'ääts hë baad hadoo do had'yyt hë ramoo bok. Taw'ääts hë P'op Hagä Doo, ji pahuuj wät do hã rah'yy kasadëe had'yyt hë. Ti dooh ji taky n'aa ehÿÿd bä. Tamoo wät né da ji hã taky däng doo.

5

Jesus hã h'yy ka'eeh do sa wahë n'aa, ta wób na-ääj hë tamaher'oot do ky n'aa hahÿÿh

¹ Bë nemuun Jesus hã h'yy ka'eeh do sa wahë n'aa see ÿ bahadoo do hyb n'aa, Kristo ahob wät do ÿ hapäh do hyb n'aa paah, Kristo sii ta bag tak'ëp

gabarëeh doo gó ta pa ta jawén ÿ bawät do hyb n'aa, ÿ maher'oot bëeh, Jesus hä h'yy ka'eeh do sa wahë n'aa. ² Baad bë hagãã P'op Hagä Do karapee bë hä P'op Hagä Do anoo do bë bahag'ããs hyb n'aa. P'op Hagä Do masããh b'éé hadoo tii.* H'yyb hedoo doo me, P'op Hagä Do karën doo da bë hagãã sa hä. Taw'ãäts hë dooh bë hä kamejũũ do hyb n'aa tado bä. Ta säm jawén hyb n'aa nado tii. Bë hagãã sa hä baad bë h'yyb gó. ³ Bë hyb n'aa newë hahÿÿh: Sa danäh sa hä tak'ëp mejũũ do nado bëeh. P'op Hagä Do karapee ti bë hag'ããs doo. Taw'ãäts hë baad bë babok, bë hä rabahapäh hyb n'aa nyy da baad ji bawät. ⁴ Tii bä kä, Kristo, b'éé hagä n'aa sa wahë n'aa kajaa bä kä, Kristo matëeh bä kä, bë kawehëë däk sahõnh hë sa matym gó tan'oo bä. Ta ti bë hä tanoo doo, dooh tahëej bä. ⁵ Bëë kä, papuuj hedoo doo, taw'ãäts hë bë ky dahé Jesus hä h'yy ka'eeh do sa wahë n'aa hedoo doo.

Bë sahõnh hë, pahëew hedoo doo, maruus hedoo doo, wahëh hedoo do na-ãäj hë, taw'ãäts hë bë kadad'uu séd demuun bë da hadoo do wë. Sa bahãnh bë edoo manä bëeh, hahÿÿ da P'op Hagä Do kyy kerih do her'oot do hyb n'aa:

“P'op Hagä Do hyb n'aa wareem kasab'ee do hä.
P'op Hagä Do t'yyd mehĩn kadad'uu doo,
P'op Hagä Do ky ennym sa hä.”†

---

* **5:2** Ji masããh b'éé ji nahagãã bä, jé pad'yyt hë rababoo däk sa waa jawén. Rakanapëë boo tii bä. Dooh rahapëë wät sa tyw n'aa. Ti hyb n'aa ta hagã n'aa hagãã had'yyt hë. Ti hadoo Jesus hä h'yy ka'eeh do hä. Ti hyb n'aa b'éé ky n'aa gó tabeh'üüm. † **5:5** Proweh-Bijos 3.34

⁶ Ti hyb n'aa, taw'ãäts hē bē kadad'uu P'op Hagä Do tak'ëp hejoonh do wē, bē taweh'ëeh hyb n'aa tah'yyb däng do noo gó kajaa bä kä. ⁷ Baad ub bē P'op Hagä Do bahag'ãäs. Ti hyb n'aa taw'ãäts hē bē kadad'uu ta wē, bē an'oo ta wē sahõnh hē bē hyb n'aa newëë doo, bē hyb n'aa natón hyb n'aa.

⁸ Taw'ãäts hē baad bē hyb n'aa newë, taw'ãäts hē bē hyb n'aa matakä. Awad kawajãän do reãw häd näng do hadoo, jé pad'yyt hē hawät do ta tä hesoos do tabawëh hyb n'aa hadoo bē majĩ Dijab. † Tesoos jé tarejãä hyb n'aa. ⁹ Taw'ãäts hē bē kahejój ta wē. Bē an'oo manä bē tah'yyb wareem. Baad bē h'yy kae had'yyt hē Jesus Kristo hã. Bē hapäh, jé pad'yyt hē badäk hahÿÿ hã bē wakãän hedoo do Jesus hã h'yy ka'eeh do rahoop bē ahoop doo da. Jé pad'yyt hē bē wakãän hedoo do rarejãä. ¹⁰ Banadawëët bē ahob wät do jawén paa bä, p'aa hēnh da baad tabahado däk sahõnh hē bē hã P'op Hagä Do an'oo bä da. Baad ub bē h'yy kae had'yyt hē tan'oo bä. Bē da tah'yyb hej'oonh. Dooch da bē h'yy gejë hõm bä tan'oo bä. P'op Hagä Doo, tak'ëp ji wē taky enyym doo, bē tanaëëj wät ta pa ta bag tak'ëp gabarëeh do mahang bē babok hyb n'aa, Jesus Kristo hã bē h'yy kata däk do hyb n'aa. ¹¹ Taw'ãäts hē sahõnh hē P'op Hagä Do bagãä had'yyt hē. ÿÿ. Tii d' né hē. Taw'ãäts hē.

Sa hã Peed kedëë hõm do ky n'aa hahÿÿh

¹² Siras ÿ tamasa wät hahÿ bē ÿ ma erih do hã. Hãj ÿ hadoo do h'yy kaneh'ÿÿt do tii, hã ÿÿ. Ganapog is doo me bē ÿ ma erii wät bē ÿ h'yyb

† **5:8** Gereg kyy me ramaneëënh Nesaa Do Yb, Dijab. “Ji taky n'aa tapa had'yyt doo”, tahanäng pé ti Dijab.

en'yym hyb n'aa. P'op Hagä Do ky enyyw had'yyt hẽ bẽ hã ỹ erii wät do hã bẽ ỹ metëeh. Taw'ããts hẽ taky enyym doo gó bẽ aboo had'yyt hẽ. Bẽ h'yy gejë hõm manäh.

¹³ Jesus hã h'yy ka'eeh do Babirõn§ panang bä habong doo, bẽ nemuun P'op Hagä Do wẽ kasëew bong doo, bẽ m' rahyb n'aa esee. Maah-Ko, tah ỹ hadoo do bẽ m' tahyb n'aa esee na-ããj hẽ.

¹⁴ Taw'ããts hẽ baad bẽ edëe bẽ da hadoo doo.

ÿ karën bëeh, Kristo hã h'yy kata padëek doo, h'yyp nyyw gó bẽ babok.

Jããm hẽ kã.

---

§ 5:13 Roma panang né tii. Ta see pé noo gó Roma ramaneëenh Babirõn .

Pop Hagä Do Panyyg Hanäm Do Hahÿÿh
The New Testament in the Nadëb language of Brazil
(BR:mbj:Nadëb)

O Novo Testamento na língua Nadëb do Brasil

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nadëb (Nadëb)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Nadëb

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-29

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 22 Nov 2019
c5681c4e-55f8-5b64-badf-af07c5e28afc